
Artikkeli on julkaistu Kauppalehdessä <http://www.kauppalehti.fi/>.
Tekstin tekijänoikeudet omistaa Kauppalehti Oy.

Lämpöpumppukaupasta tunarien temmellyskenttä

Tiistai 28.04.2009 klo 14:35 (päivitetty ti 16:15)

Kuluttajavirasto hämmästelee sitä, miten villiä lämpöpumppukauppa Suomessa on. Eniten ongelmia on ilmennyt ilmalämpöpumpuissa. Virasto yrittääkin hillitä kauppaa muun muassa julkaisemalla ostajan oppaan.

Viraston esikoissuunnittelijan Ari Luukisen mukaan opas tulee viraston nettisivuille vielä ennen kesälomia.

Kuluttajavirasto selvitti yli 200 kuluttajaneuvojan käsittelyyn tulleet lämpöpumppuongelmatilanteet. Tyypillistä Luukisen mukaan oli, että ostajaa pompoteltiin myyjän, asennusfirman ja maahantuojan välillä. Kukaan ei halunnut ottaa vastuuta ilmenneistä ongelmista.

Luukinen suositteleeikin - jos mahdollista - hankkimaan pumpun sellaiselta jälleenmyyjältä, jolla on myös asennuspalvelu. Tärkeää on, että myyjä pystyy tarjoamaan sekä ilmastointi- että sähköasennuspalvelun.

- Yhden luukun periaate on paras, Luukinen tiivistää.

Kuluttajaviraston vastavalmistuneessa selvityksessä yli puolelta jälleenmyyjistä löytyi myös sähköasennusoikeudet.

Toisaalta kuluttajavirastossa ihmetellään sitä, miten erikoisia näkemyksiä myyjillä ja maahantuojilla on siitä, mikä työ kuuluu luvanvaraisen sähköasennuksen piiriin.

- Kylmälaiteasennusoikeudet omaava henkilö ei voi avata vikaantunutta lämpöpumppua. Se on sähkölaite siinä missä televisiokin, Luukinen vertaa.

Hän kehottaakin ostajaa varmistumaan, että myyjällä on myös sähköasennusluvat. Kuluttajan on Luukisen mukaan ylipäättäänkin vaikea tunnistaa luotettavaa kauppiasta tai asennusliikettä.

Ilmalämpöpumpun voi hankkia rautakaupasta tai marketista pakettihintaan, joka sisältää pumpun lisäksi kylmäasennuksen. Sähköasennusta siihen ei useinkaan sisälly, sillä asennusliikkeillä ei ole yleensä työhön tarvittavaa sähköasennus 3-pätevyyttä.

Sähköasennusoikeuksin tärkeyttä korostaa myös vuosikausia lämpöpumppuja asentaneen kiiminkiläisen Kiimix Oy:n toimitusjohtaja Lauri Ojala, joka pelkää, että varsinainen ongelma räjähtää käsiin lähivuosina. Silloin kunnostuksen tulee tuhansia pumppuja, joiden korjaamiseen ei löydy tarpeeksi sähköasentajia.

Takuu supistuu yllättäen

Pumppuja myydään myös tee se itse -miehille, mutta kaikki viranomaiset korostavat, että tällaiset asennukset ovat laittomia. Tässä vertailussa ei ollut mukana näitä pumppuja.

Toinen ääripää ovat selvityksen mukaan täyden palvelun liikkeet, jotka korostavat markkinoinnissaan laadukasta suunnittelua, ammattitaitoista asennustyötä ja kestäväää lopputulosta. Ne ovat pakettiratkaisuja huomattavasti kalliimpia.

Tyypillinen kuluttajaneuvontaan tullut tapaus käsitteli takuun kattavuutta. Riitaa tuli esimerkiksi siitä, kattaako takuu myös asennustyön vaikkapa likaantuneen kompressorin vaihdossa.

- Liikkeillä on hyvin erikoisia käsityksiä siitä, mitä takuu ylipäättään kattaa. Joku rikkoontunut moottorin osa ei ehkä olekaan takuun piirissä, Luukinen sanoo.

Myös uusien koneiden varaosien saatavuudessa on ilmennyt ongelmia. Luukisen mukaan jopa 2-3 vuotta vanhoja koneita on jäänyt seisomaan.

- Mitä virkaa monien vuosien mittaisella takuulla on, jos varaosia ei saa kahden vuoden kuluttua asennuksesta, Luukinen kysyy.

Kosteus tappaa nopeasti

Kuluttajaviraston selvitys korostaa ilmalämpöpumpun kunnollisen asennuksen tärkeyttä. Laitteen rikkoutumisriski on suuri, jos asennustöissä hutiloidaan.

Monissa yhteyksissä on käynyt ilmi, että jos esimerkiksi laitteen putkistoa ei tyhjiöidä kunnolla, sinne jää kosteutta, josta muodostuva happo syövyttää laitteen jopa parissa vuodessa pilalle.

Myös ilmalämpöpumppukaupan käytännöt ovat vähintäänkin hämäriä. Kauppalehden ilmalämpöpumpuista kirjoittaman juttusarjan selvitystyön yhteydessä on tullut esiin tapauksia, joissa asennus on sovittu tehtäväksi tuntityönä. Asennuksen kuluessa tuntien määrä on kasvanut arvoidusta huomattavasti ja sitä myötä myös laskun loppusumma.

Ilmalämpöpumpuista ja niiden asennuksesta on tullut maistraattien kuluttajaneuvontaan runsaasti valituksia. Niistä on valitettu myös ylempään asteeseen, kuluttajariitalautakuntaan jo ruuhkaksi saakka.

Kari Hänninen
kari.hanninen@kauppalehti.fi
+358-10-665 101